

„Ha békét akarsz, készülj a háborúra!”

– hangzik a Caesarnak tulajdonított elhíresült mondás, de vajon van benne igazság? Ukrajnában tizenhetedik hónapja tart a 2022. február 24-én kitört orosz–ukrán háború, és még szó sincs békéről. A világhálón percnként olvashatunk új híreket a háború helyzetéről, ezek az információk olykor megnyugtatók, olykor pedig felháborítanak és kétségbe ejtenek bennünket. Mindez hogyan hat Kárpátaljára? Jelenleg ezt a térséget a helyiek a „béke szigetének” nevezik, ugyanis minden nehézség és viszontagság ellenére Kárpátalján nyugalom és biztonság van. Ez az állapot azonban a lakosság lelki, gazdasági és családi helyzetére nem vonatkozik. Családok ezrei rettegnek a fronton harcoló családapákért, fiakért, illetve féltik azokat a férfiakat, akikre vadásznak az illetékesek. Folyamatosak a behívások, bárhol és bármikor kézhez kaphatják az „elbocsátó, szép üzenetet”, emiatt kevés férfi mozog az utcákon. Kora reggel már látni az utcákat pásztázó, fegyveres erőket képviselő egyenruhásokat. Emellett talán enyhítő körülménynek számít, hogy a nyári szezonban a piaci árak – csak a zöldségekre és gyümölcsökre vonatkozóan – viszonylag stabilizálódtak, és megfizethetők lettek. A csomagolt és tartós élelmiszerek továbbra is igen borsos árúak. Több kisebb magánháznál vegyesboltot üzemeltetnek, ahol külföldi (főként magyar és lengyel) termékeket forgalmaznak, melyek olcsóbbak a helyi árunál, de ez sajnos nem megoldás.

Ami a menekülteket illeti, már nincs tömeges vándorlás, sokan Kárpátalján maradtak – látva, hogy itt az élet élhető és nyugodt. Ez a helyieknek nem igazán tetszik, a menekültek a helyi lakosságot sajnos nem tekintik egyenrangúnak, de ez a világtörténelemben már tapasztalt viselkedési forma – lásd az Amerikába való bevándorlást. A menekültekkel kapcsolatban egy másik folyamat is zajlik Kárpátalján. Több üzletember ide hozta

át a vállalkozását, ami munkahelyeket és megélhetési lehetőségeket teremt a térségben, bár elsősorban a keleti régiókból érkezett „földiek” számára, mégis a különböző adók forgalma Kárpátalján mozog, így fedezni lehet bizonyos állami, esetleg oktatási intézmények létfenntartását. Ez igen fontos, mivel a háború kitörésével sok oktatási intézmény került a bezárás szélére, többet összevontak vagy be is zártak. Az oktatási intézmények küzdenek a fennmaradásukért, de egyre nehezebb a helyzetük. A politikai állapot mindenre rányomja bélyegét, és a helyi magyar kisebbség körülményei is egyre rosszabbak. Ennek ellenére a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség igyekszik segíteni nemcsak a helyi magyarságnak, hanem más kárpátaljaiaknak is – oktatási intézményeknek, magánvállalkozóknak, helyi gazdáknak, valamint egészségügyi problémákkal küzdő személyeknek. Sajnálatos módon a különféle betegséggel küzdők száma rohamosan növekszik, emiatt igencsak sok harcot vív a szövetség, hogy némiképp támogatást nyújtson a kezelésre szorulóknak. Egyre inkább apadnak a korábban áramló adományok, így támogatókat kell keresni, akik által megvalósulhat Kárpátalján a segélyezés.

Egyre több hír jelenik meg a „béke szigetén” olyan tartalmakkal, hogy fegyver- és tankgyárakat akarnak a területen létesíteni – feláldozva ezzel Kárpátalja nyugalalmát és eddigi sértetlenségét. A lakosság fél, és tanácstalan. Az országban háború dúl, fiaink, férjeink, apáink halnak meg a fronton, gazdasági nehézséggel küzdenek az emberek, amire nagy hatással van a természet is. Míg a tavalyi nyár az aszály időszak volt, a jelenlegi a viharoké. Gyakoriak a nagy erejű viharok, melyek fákat csavarnak ki, házakat, gazdaságokat tesznek tönkre. Ezen a helyzeten mindinkább nehezít az a tudat, hogy milyen gyárakat szándékoznak Kárpátaljára telepíteni. Mindnyá-

jan imádkozunk, hogy mindez csak elképzelés maradjon, megtartva a térség biztonságát nyújtó állapotát.

Caesar szavai már uralkodása idejében sem voltak helytállóak, hiszen a háború csak háborút

szül, államok törnek meg, országok hanyatlanak le, és emberéletek oltatnak ki. Nem a békét kell akarni, és arra törekedni, hanem a világon minden háborút meg kell szüntetni, és akkor, de csak akkor jöhet el az igazi béke.

Szalay Lajos: *Háborús kompozíció*